

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általatok katolikuskok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ czim alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak:
Egészévre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség: Jókai-utca 10.
Kiadóváltal: Számmér Imre könyvnyomdája.

Felemelték a kvótát!

A mi közös pénzügyeink a pragmatica sanctióból folynak, jobban mondva ebből csak a közös hadügy szmazzik. A közös hadügy pedig szoros kapcsolatban áll a monarchikus kapcsolattal, illetve a dynasztia nagyhatalmi állásával. Mivel tehát ennek fenntartása hadsereget, a hadsereg fenntartása pedig pénzt, rengeteg sok pénzt igényel, innen a közös pénzügyek.

A közös költségekhez való hozzájárulást szabályozza a kvóta, az egyes szakok szerint való elosztását pedig a két állam parlamentjének ellenőrzése mellett intézi a delegáció.

Tagadhatatlan, hogy genáialisan kieszt dolog.

Mint a láncszem fűződik egyik kérdés a másikhoz, míg végre az uralkodó személyében egyesül minden szál, akit két részre osztani nem lehet. Volna egy másik módja is ennek a közös személyi kérdésnek, a melynek a kedvéért létesítették az 1868. XII. t. cz. Ez azonban már nem volna a monarchiák közössége, hanem tisztán a személyi közösség: a perszonális unio. Akkor nem kellene kvóta, delegáció, vámszövetség, közös miniszterek, hanem lenne önálló bank, külön vámterület, önálló hadsereg. De hagyjuk ezt. Ahogy ma

álanak a dolgok lehet, hogy még ezel közl is egyik-másikra ákerül a br.

Mi a közös ügyet utóvégre paróljuk, mert így biztosabbnak érezhjük magunkat és mellette nyugodtan fejlődhetünk. erősíthetjük a magyar fajt és annak hegemoniáját fenntarthatjuk a sok nemzetiség között.

A közös ügyekben csak egy igazságtalan dolog van. Az, hogy sem a külügyi képviselőben a követségeknél, sem a kereskedelmi képviselőben a konzulátusoknál, de még a közös hadseregben sincs a magyar elem oly arányban képviselve, a milyent a közös költségekhez való hozzájárulás arányában jogosan és igazságosan megkövetelhetne. Azért tehát most, mikor azt kívánják tőlünk, hogy az eddiginél na gyobb hányaddal járjunk ezen költségviseléshez, a kormányunk volna kötelessége, hogy ezen különben indokolatlan áldozatot, melyet a nemzet a monarchia nagyhatalmi állásának érdekében hoz, legalább azon feltételekhez kösse, hogy ezen nagyhatalmi állásból a magyar államnak is megfelelő képviselő jusson. Ez a legkisebb, amit millióinkért a mi külügyminiszterünkől megkövetelhetünk.

Ha tehát a Széll-kormány látta azt, mikor az ügyek vezetését átvette, hogy

téből — felett Marchand — Anyám adta neki egy kis csomagban. De mi lesz akkor, ha Lowe a dolognak neszt vesz?

— Elég! elhallgatjuk! O nekem mindenütt vannak barátaim. Mily gyengéd figyelem. Ha országokat osztogathatnék, — a mint még fogok valamikor! — tette hozzá villogó szemekkel — nem feledkezem meg sem anyádról, sem a fiatal tudósról. Megköszönhetem-e neki személyesen?

— Fél, hogy nyomára jönek. Megelégszik egy elismerő pillantással, egy köszöntéssel is. Vigyáznunk kell. Talán, ha tetszik, sir, holnap egy sétán a kertben.

— Jó! Isten velünk! Aludjatok jól! — kiáltá a császár — Tehát holnap!

Kincseivel hálószobájába vonult. Ablakai még soká ki voltak világítva Olvasgatta a fia levelét.

Welle némileg megkönnyebbülve érezte magát, midőn a levelet Marchandnak átadta. Több napig várt, hogy nem tör-e ki a vihar feje felett, de minden csendes volt, mintha semmi sem történt volna. Eközben többször kirándult a vidékre, növénygyűjteménye mindinkább gyarapodott.

Egyik nap épen megszokott kirándulásáról jött haza, minőn parancsot kapott, hogy azonnal jelenjen meg Stürmer bárónál. Szíve han-

elődjének ügytelensége és tudatlansága olyan jogosulatlan igényeket támasztott bécsi kormánykörökben, sőt a korona intimitánácsadói között is, melynél fogva a politikai fejleményeket vsszafejleszteni nem lehet, ugy első sorban is megfelelő rekompenzációkról kellett volna gondoskodnia, ami a nemzetet legalább megnyugtathatná a felől, hogy nem egészen kidobott pénz az, a mi a kvótának teljes 3% kal való fel-emelésével költségvetésünket terheli.

Hiába emlegetik, hogy a „monarchia sulypontja“ Magyarországra helyeztetik át. Ez mindaddig csak üres frázis marad, a mig annak kézzelfogható bizonyítékait a külügyi politikának vezetésében nem látjuk. A magyarok a történelem tanúsága szerint, már sokszor voltak abban a helyzetben, hogy az uralkodóház iránt való loyaltásukat nagy áldozatok árán is kimutathassák és ilyenkor mindig az a bizonyos „sulypont“ volt a mézesmadzag, a melylyel a mi hiúságunkat legyezgetni szokták. Amde a bécsi urak is értik annak a módját, hogyan kell az uralkodónak kedvében jární és tudják, hogy akkor csakhamar minden meg van bocsátva. Tessék bárkinek rávigyázni, hogy a mint az ő érdekeik ki vannak elégitve, rögtön sze- lidebb hurokat fognak pengetni és csakhamar visszatérnek a nyugodt parlamenti

gosan dobogott. Tehát mégis elárulta valaki? — Végem van — mondá kétségbeesve. Szinte látta már magát a sötét börtönben, lábain a csörgő láncokkal. Rögtön utnak indult a báró felé. Irasztalanál találta. Anélkül, hogy üdvözölte volna, föllalott irasztala mellől és a követező tartalmu levelet adta át neki:

Kedves Báró Ur!

Hétfőn este 11¹/₂ órakor Napoleon tábornok szolgálja urának egy csomagot adott át, melyben egy levél és még egy, előttem ismeretlen tárgy volt. A levél Bécsből való, Napoleon tábornoknak, az őn foglyomnak fiától. A csomagot valaki az őn kísérei közül adta át, de mivel az őn parancsa alatt állókkal szemben rendelkezni nincs a jogom, kormányhoz fogok fordulni mihezartás végett. Megjegyzem, hogy parancsot kaptam arra, hogy az őn kíséretét éber figyelemmel kísérem. Az őrségnek kiadtam a rendeletet, hogy ha valaki a toglyol császárhoz közeledni akar, szuronyait használhatják. Magamat ajánlvá

Hudson Lowe.

Mintha a szél ütötte volna meg, ugy állt ott a szerencsétlen tudós; zemei a levelet nézték, ajkai reszkettek, — s alig tudott egy-két szót motyogni, mikor Stürmer őt e szavakkal megtámadta: — Maga szerencsétlen, mire vete-medett?

De aztán összeszedte magát.

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCZÁJA.

Kényes megbízatás.

Történeti epizód Szt. Ilona szigetén.

Irta: Holzer F. Frigyes.

(Polytatis és vége.)

Főlemelte a papirost.

— Szeptember 6-án 1812-ben megcsókolhattam fiamat a borodínaitáborban s ma egy derék ember hozza ezt a levelet és vele fiamnak, a római királynak hajfűrtjét.

Örömkialtás hangzott a teremben. Környezete körülfogta a császárt. Napoleon kibontotta az irást, a mely aztán kézvől-kézre ment, aztán megmutatta a másik papirt, benne fia hajfűrtjét két szalaggal átkötve. Nem szólt senki egy szót sem, könnyes szemekkel nézték a hajfűrtöt, a mely arról a fejről való volt, melyet a szt. Ilonai rabóriás szándéka szerint a legfényesebb korona ékesített volna.

— Többre becsülöm egy királyságnál — mondá a császár figyelmesen betakarva a hajfűrtöt. — Tegyétek az éjleire vánkosom alá ezt a levelet. Marchand, mond csak, ki volt az a derék ember, a ki nekem ezt a pompás ajándékot hozta.

— Egy fiatal tudós Stürmer báró kísére-

STEININGER SÁNDOR divat-, vászon- és fehérnemű üzletében a legdivatosabb őszi és téli kelmék, kitűnően mosható francia pargetok nagy választékban, rendkívül olcsó árakért szerezhetők be. Kész női és gyermek felöltők, szörme és szövet gallérok, remek választék és feltűnő olcsó árakért szintén **Steininger Sándor Székesfejervár, Nádor-utca 2. számú** üzletében kaphatók. (Polák czipész átellenében.)

250. —13

Mai lapunk 8 oldal.

munkához. A nóta vége pedig az: fizess magyar!

A kiegyezési javaslatok komplexumában a fogyasztási adók átutalása lett volna az egyetlen eredmény, mely a régi kvótakulcs mellett kiegyenlítette volna a mit mi ugyanis elvesztünk a kvótán. Ezt a rendeletet azonban nem bocsátotta ki az osztrák kormány, mert most már tagadhatatlan, hogy junktimot állított a kvóta felemelése és az átutalás között. Miután pedig ennek a magyar törvényhozás intézkedése szerint 1900. január 1-én életbe kell lépnie, azért volt oly sürgős a kvóta-kérdés elintézése. Most pedig, hogy a kvótát felemelték, odaát sürgőssé vált az átutalási javaslat törvényerőre emelkedése; a mint ez a királyi audienciákon tett nyilatkozatokból is kitünik.

Szél Kálmán még a legutóbb is tagadta ezt a junktimot a képviselőházban. Pedig nyilvánvaló dolog. Hisz nekünk előnyösebb dolog, ha a kvótát akár 10 évig is királyi döntéssel állapítják meg, úgy mint tavaly és két éve, mert akkor marad a régi és mi évenként sok millióval kevesebbet fizetünk. De mivel az osztrákok csak a kvótaemelés esetére ígérték meg a fogyasztási adók átutalását, azért kellett most mindenáron — a mint láttunk még királyi döntés alapján is — felemelni, mert különben megszünt volna a viszonyosság, megdőlt volna a négy esztendőn át keservesen összetakolt kiegyezés. Ebből azonban egyszerűen az is kitünik, hogy nemcsak Bánffy, hanem Szél is megígérte a kvóta felemelését, különben nem vált volna a fogyasztási adók átutalása oly preczarius dologgá. Amde a nemzet még nem nyilatkozott ebben a kérdésben. Ámbar tudjuk, hogy Bánffy azért rendezte az 1896-iki tatárjárást Magyarországon, hogy olyan többséget teremtsen, mely minden nehézség

nélkül megszavazza a kvóta emelést, mégis zsákban macskát árult és mielőtt a kérdés felszínre kerülhetett volna kiírta a választásokat. Pedig akkor már meg volt ígérve Bécsben 35—36 %-os kvóta. Azóta nemcsak hogy mérsékeltek volna az osztrákok szertelen követeléseit, sőt inkább a milleniumi kiállítás, a sok üres fényűzés és nemzeti nagyság fitogatása által nevelték azt a hitet, hogy Magyarország többre is képes, mint azelőtt. Valóságos czitra nyomorúság. Ebben csucosodott ki a mi egész r: mlott közéletünk és gazdasági miszeriánk között politikusaink végtelen hiúsága. Ilyen a magyar középosztály, ilyen a vezető elem, ilyen a kormány.

Most már következik a mea culpa. Nincs tőke, nincs ipar, pang az üzlet, drága a pénz, megszűnt a hitel, ijesztő mód terjed a nyomor, bukik a börze, esnek a papírok, rosszak az árak. Nincs kenyér, nincs kereset, növekedik a kivándorlás, terjed a vörös szocializmus, tönk szélén az ország! A hazug henczegést, a sivár való képe váltja fel. A nagy látványosság után telocsodik az ország népe, lehullnak a színpalak, kialszanak a villany fények és a sötét zürzavarban nincs, aki kivezesse azt a kétségbeesett tömeget, mely keresi a menekülő utat. Egymást tiporják, ütik a létért való küzdelemben. Boldog liberalizmus!

Az Isten bosszuló angyala már ott ül lángpallásával az épület tetején, melyből pokoli lángok csapnak az ég felé; belsejében pedig fiúst, jajveszékést és a borzasztó halál!

Itt a mi nemzeti nagylétünk temetője!

Mucsei József.

— Igen, báró ur, a csomagot én adtam át, Bécsben bízták rám, hogy a fogoly császár kezéhez juttassam.

— S ezt be meri nekem vallani? kiáltá a báró eirémülve.

— Igen báró ur, ez természetemben van. Nem tartozom azok közé az emberek közé, a kik csak addig csodálnak valakit, míg annak a szerencse szolgál. Engemet annyira meghatott ennek a nagy embernek sorsa, hogy ha fejembe kerülne is, képes volnék érte bármit tenni, hogy sorsát némiképp enyhítssem.

Ezeket a szavakat oly nyomatékkal mondta a fiatal tudós, hogy a báró nem győzött elszántságán eléggé csodálkozni. Aztán sokat beszélt még a szerencsétlen császár szomorú sorsáról s annyira meghatotta Stürmert, hogy ez még pártfogását is megígérte neki.

Welle hazament. Nemcsak könnyeb-bülten érezte magát, hanem némi buszkeség is töltötte el szívét. Miután politikai misszióját betöltötte, csak az az egyetlen átványsága volt még, hogy láthassa a császárt, a kiért annyit kockáztatott.

Kívánságának pönteken kellett volna beteljesülnie: de ez ugylátszik nagyon nehéz volt, mert Lowe módnküli szigorúsággal őriztette Stürmer kíséretét.

Welle nyakába akasztotta táskáját, vette napernyőjét és Napoleon lakása felé vette útját. Nemsokára észrevette, hogy az egyik ör felkelt és nyomban követte. Welle hozzá volt szokva a nap égető sugaraihoz, egy meredek sziklát kezdett megmászni, hol föl, hol lefelé, közbe-közbe pihenőket tartott, mintha növényeket keresne. A nap izzó sugarai szinte zűssé tették sziklákat, de Welle nem érezte a fáradtságot. Végre úgy látszott, hogy kizérője meg-

unta a fáradtságot s egy árnyas bokor aljában elpihent s midőn Welle a szikla csucsához ért, egyszerre csak eltűnt szemei elől.

Jól ismerte a vidéket s gyorsan közeledett Napoleon háza felé, mely egy sikterületen feküdt. A magaslatról, a melyen állott, épen belátozott a császár kertjébe. Az örök álmosan pihentek a sziklák árnyában, tehát erről az oldalról nem lehetett megközelíteni.

Welle mindenfelé tekingetett. Nem látott senkit, a nap irtózatosan tüzelt, az óház órája 1/10-et mutatott. Egyszerre két alak tűnt föl a fák között Welle éles szemei kivették, hogy az egyik Marchand, a másik — a másik meg, ki lenne más, mint a császár, kétségkívül, hiszen arcvonásai, melyeket mindenki ismert, egészen reája vallottak. Szemeit a tudósra irányozta.

Napoleon könnyű kabátot viselt, fején pedig könnyű kerekkarimájú kalap volt. Welle látta, Marchand-t, a mint kezével feléje mutat hogy Napoleon őt megismerte. A fiatal tudós-nak úgy tetszett, mintha Napoleon szemeinek tüze égetné, látta hogy mint emeli meg a császár kalapját, aztán kezével kétszer-háromszor feléje intett, azért, hogy a fogolynak oly értékes ajándékot hozott: a római király hajfűrtjét.

Welle mélyen meghajtotta magát, látta, hogy a császár kezét szívére teszi, még egyszer köszönetet intett, aztán eltűnt a ház mögött. Az óra tizet ütött, a dobok pörögtek az órséget felváltották és Welle eltávozott a szikláról. Látta a császárt és fogadta annak köszönetét.

Csodálatos, hogy ez a vihar a tudós feje fölött elvonult, anélkül hogy bántódása lett volna. Hudson Lowe hallgatott az egész eset-

Brassói levél.

Brassó, nov. 12.

Beköszöntött az ősz, a ködös, homályos ősz. A sűrű felhőknek lomhán vonuló tömege leszáll a Czenk ormára s irigyen eltakarja szemünk elől Árpád apánk karcos oszlopát és így mintha segítségére volna a mi »kedves« szász testvéreinknek, a kik meg a képeslevelezőlapok Czenk-ormáról szeretik eltüntetni nagy ügyesen a szépséges millenáris emlékoszlopot. Lent a városban lombtalanul állnak a sétaterek százados fái; az eső hull, hull; pocskékká lesznek a sétaterek s a brassói »örökké sötétlők« cifra tömege kénytelen visszavonulni a szobák szokatlan csendességébe. Nehéz köd üli meg a szűk utcákat s a pöffögő »Tramváj« folytonos csilingeléssel hessegeti el utjából az eléje tévedt gyalogosokat és szekereket.

Az alpesi klíma hidege is bemutatkozik. A »benszülöttek« rá sem hederítenek, vékony őszi kabátban, világos felöltőben feszítenek az utcákon, hanem az ilyen magamfajta Dunántúlról ide tévedt »jövvénye« nyakába szedi a téli gunyát s védekezik minden lehetetlen módon nátha, köhögés, fűfájás és influenza ellen — a miket már megkapott, de a niktől megszabadulni egy egész patika gyógyszerrei révén sem lehet, lévén az egyetlen recept: hozzászokni lassanként a különös éghajlati viszonyokhoz.

Am jó. A szervezet lassanként hozzászokik a különös klímához, a lélek azonban, a magyar lélek még nagyon, de nagyon soká idegenül fogja magát érezni ebben a városban. Mert Brassó még igen sokáig Kronstadt marad. Amaz a teória, emez a praxis. Számbeli többségünk s hagyományainkhoz s nyelvűkhöz való szívós ragaszkodásunknál fogva a szászok itt az elsősek. Ők dominálnak társadalomban és politikában. Német szó hangzik az utcán, sétatéren és kávéházban; németül folyik nagyrészt a vitaközös a város és megye közgyűlésein; német szóval hívogatnak »Thater-be, »Militär concert-be, »Liedertafel-be, »Weinlese-Fest-re, »Philharmonisches Concert-be, »Circus-Vorstellung-ba, németek a hirdető oszlopok plakátjai; németek a boltok feliratai s még Nagy István uram is »Stefan Nagy Hutmacher«-nek írja magát, csak hogy a szász polgártárs az ő boltjába fusson a köcsögalapért.

Hát mindez a német szó csak hangzik s a mig csak hangzik, békén megyünk a magunk után. Hanem ez a német szó gyakran szur is, vág is, harap is. Hogyne jajdulnánk hát fel ilyenkor mi magyarok!

ről és Welle bántódás nélkül tartózkodott tovább a szigeten. Később többször látta a császárt, anélkül azonban, hogy közelébe juthatott volna. Kétségkívül Londonban is beláták, hogy mily nevétséges aggályoskodás az, mely Lowe-t annyira vitte, hogy egy hitvány kis levélért és egy gyermek hajfűrtjéért akkora lármát csapott.

Ezzel aztán vége is volt a dolognak, a mely báró Stürmernek, de meg a fiatal tudós-nak is annyi fűfájást okozott.

Egy kis tévedés.

— Ejnye, ejnye Nina maga ma oly kiálthatatlanul ügyetlen, mintha csak szánszándékkal akarna nekem fájdalmat okozni, úgy húzza a hajamat!

Igy szörtlődött az öreg Kocsánfalvi Hajós Ádám nagybirtokos egyetlen leánya, Margit kisasszony, szobaleányával a reggeli fűsülködés alkalmával a nagy álló tükör előtt ülve.

— Csokolom kezeit kisasszony, ne tessék haragudni érte; hanem nekem meg úgy tetszik, hogy az éjjel nem jól tetszett aludni, vagy pedig valami már korán reggel felboszantotta, mert ma oly szokatlanul rossz hangulatban tetszik lenni és oly türelmetlen a kisasszony, hogy én már előre féltem a fűsüléshez fogni.

De a kisasszonynak, úgy látszik, hogy egészen más irányban tévelyegtek a gondolatai, mivel észre sem látszott venni szobaleány megjegyzését, sőt arckifejezésének szokatlan változásai és olykori nehéz sóbjátszói határozottan elárulták, hogy valami különös ábrándokba van merülve, a miből oly nehéz volt felocsodnia.

Nem akarok ezekről a bántó dolgokról most részletesen beszélni, csak konstátálom a tény, hogy a szászokon nem igen veszem észre a magyarságnak őszinte, igaz szeretetét.

Annál jobban esik magyar szívemnek, ha a háromszéki síkon, a Barcaságon révedez a tekintetem. Magyar szél fujdogál onnan s nem hoz köznök magával egyebet csak a derék székelység hit és honszerelmének édes illatát.

Szívós faj a székel. Utolsó izeg magyar s annyiféle nemzetiség közé ékelve, bár nagyon elszegényedett, még most is erős bástyája a magyarságnak. A multaknak nagy politikai bünei őt is megrentették erkölcsiében, de a hamu alatt még mindég ott ég a vallásosságának és hazafiságnak izzó parazsa. Csak el kell takarítani a hamut s a parázs újra lángra lobban.

Erre a nemes munkára vállalkozott a néppárt s az a két népgyűlés, a melyet a mult hetekben errefelé tartott, máris mély nyomokat hagyott a székel nép szívében. Zichy Aladár, Molnár János, Kálmán Károly beszédei nem a pusztába hangzottak el. Szívből jött, szívhez szól minden egyes mondatok.

Különösen Kálmán Károly az, a kit el nem felejthetnek. Beszéltem egy intelligens kézdívasárhelyi emberrel. Azt mondta, nem lehet leírni azt a hatást, a mit ez az istenáldotta néppárt a székelyekre gyakorolt. Egymaga képes volna az egész székelységet a néppárt zászlaja alá hódítani.

Erdekes epizódot mondott el, a mely egyik gyűlésen történt.

Epen Kálmán beszélt tüzesen és lelkesen, ostromolva a választási visszaéléseket. Korholta a népet, hogy pénzért áruba bocsájtotta elveit és szabazatát.

Ugy van az székel atyámfiai, hogy egy sánta számárnak öt forint az ára és tí is ennyiért adták el magatokat!

Bántotta ez — ugy látszik — az egyik székel atyáit. Már csak mégis több ő egy sánta számárnál! Le akarta főzni a szónokot. Hát csak közbeszólt:

— Kaptunk mi instálom ötven pengőt is! . . .

No, de meg is járta, Kálmán szereti villámokat szórta s egyszeribe ráterítte a vizeslepedőt a méltatlankodóra.

— Hát ötven pengőt is kaptatok? Persze, hogy kaptatok, mert minél nagyobb a marha, annál nagyobb az ára! . . .

Óriási derűtség. A közbeszóló még dörmögött valamit, hanem aztán ő is ráhagyta, hogy igaz biz' az a mit Kálmán mondott.

— Készen vagyunk kisasszonyom, tessék megnézni, hogy igazítsunk-e valamit a frizurán?

A kisasszony azonban még ezt sem látszott megérteni, mivel tovább ülve mozdulatlanul a nagy tükrör előtt, hanyagul odavette kérdé a komornától:

— Hányat is ütött az előbb a nagy kakukos óra?

— Eppen kilenczet kérem s ha nem esá-lódom az öreg nagysága azt mondta tegnap, hogy aligha vendéget nem kapunk ma délelőtt, mert tegnap egész délután nem tudott nyugodni a szarkák csörgésétől; ez pedig szerinte a legbiztosabb vendégjósító szokott lenni.

— Igaza lehet nagynénémnek, mert nekem is olyan álmaid voltak, a melyekből azt következtetem, hogy ma valami különös történik velem. Vagy levelet, vagy vendéget kapunk. Jó is lenne utána nézni, hogy a vendégszoba rendben legyen, nehogy esetleg készületlenül leljen meg valaki bennünket.

Be sem végezte jóformán szavait, midőn a levélhordó két ruhája tűnt fel a kastély udvarába vezető fasorban. Ma szokatlanul oly kiváncsiba tette a levélhordó megpillantása, hogy szokása ellenére elébe sietett.

— Levél anyámtól, mondá azt átvéve és a czimet átolvasva.

— Mégis jól számítottam, hogy ma meg kell érkeznie. Ugyan mit írnak? S e monologizálás közben felbontva a levelet mohó kíváncsisággal futotta át annak tartalmát és mintha repülni akarna, oly gyorsan szaladt egyenesen a nagynénje lakosztálya felé s nem is kopogtatva sietve nyitott be hozzá.

— Ime a bizonyosága Paula néni, hogy mindkettőnk előérzete megvalósul. Mamáéktól levelet kaptam a fürdőből, a melyben nem csak

Kálmán aztán még felkessebben beszélt elvű-ségről, a keresztény magyarok kötelességeiről, rámutatott a néppárt zászlajának szeplőtelenségére s a nép esküre emelte kezét s úgy fogadott hűséget ennek a zászlónak . . .

Mikor aztán a szónok leszállt a pódiumról, csókolták kezeit, ruhája szegélyét s hívták, instálták: maradna közöttük plebánosnak.

Az pedig nagy szó, mikor a székel valakit plebánosnak marasztal.

Földi.

Mezőgazdaságunk hanyatlása és a gazdasági körök vagy szövetezetek.

Írta: **Vergor Tamás.**

(Folytatás.)

III.

Az előző közleményemben iparkodtam rövid fejtegetéseimmel bebizonyítani, a mennyire a helyszűke miatt lehetséges volt, hogy a nagymérvű árhanatlast sem a tultermelés, sem a fogyasztás csökkenése, mint természetes okok, nem idézték elő s ha egyik-másik némiképp hozzájárult volna is ahhoz, semmi körülmények közt sem oly mértékben, hogy annak a mai alacsony árak következményei lehetnének.

A mi azonban a buzafogyasztást részben csökkentti, az általános elszegényedés, mikén azt már említettem is.

Terjedvén az általános elszegényedés, csökkenie kellett a fogyasztásnak is, mivel az előbbi megbontotta, illetve megingatta az ipari és mezőgazdasági fogyasztás közti ellensúlyt.

A vagyon központosítás folytán gyarapodik ugyan a luxus-fogyasztás, de az csak aránylag szűk térre szorított iparokat lendít fel, míg az egyéb általános ipari fogyasztás, mely alapja a termény fogyasztásnak, a gazdasági szegényesége folytán csökken, mert országos iparunknak, illetve az általános iparozikkeknek ezek a fogyasztói. Szegényesége folytán a termelő nem lévén képes vásárolni, pang az ipar s viszont a megcsappant kereset miatt szintén csak a legégetőbb szükségletek beszerzésére szorítkozik az iparos.

Ily módon megcsappanván a fogyasztás a termelő olosó áron kénytelen terményein tudadni s hogy mégis fedezze évről-évre növekvő

azt írják, hogy szerencsésen megérkeztek, hanem más valamit is; hallgasson ide némikém, majd én hangosan felolvasom.

„Kedves leányom! Kissé eltörődve bár, de szerencsésen megérkezünk. Anyádnak, ugy-látszik, már maga a levegő és a társaság jót fog tenni, mivel igen vidámnak látszik. No de nem ez a főcélja soraimnak, hanem hogy egy örvendetes újságról értesítslek s előkészítslek valamire. Ugyanis, ha még emlékszel rájuk, itt vannak a fürdőben Ságnyék is, a kik évekig szomszédaink voltak s eladva a birtokukat, ez-előtt néhány évvel Pestre költöztek, hogy egyetlen fiuk, Kálmán mellett lehesenek, ki felsőbb tanulmányait végezte. Kálmán már doktor s most vizsgái után egy kis körutrá indult s amint itt időző szülei mondják, a mi otthonunkat is meglátogatja. Sajnálom, hogy nem lehetünk odahaza, de azt hiszem, hogy némeddel egyetemben kellő figyelemmel tudjátok fogadni? Megjegyzem még egyuttal azt is, hogy Kálmán mint pályavégzett ember, talán háztűz-nézni is jár. Ugy viseld tehát magadat vele szemben, hogy le tud kötni a figyelmét! azt hiszem értesz engem? . . . Most pedig atyáddal együtt csókol anyád.”

— Most hát kedves némikém nincs más hátra, minthogy előkészüljünk a fogadásra, mert ki tudja melyik pillanatban érkezik meg.

Ezek után azonnal intézkedett a cselédek között a rendezgetéseket illetőleg, maga pedig ismét a szobájában levő nagy tükrör elé állva nézegette, hogy jól vannak-e feltűzve a hajfodrok, e ég hamiskásan göndörödik-e a homloka körül a fröufrou s a pohárból kivett rózsákat illesztette, melyik áll neki a legjobban, nem gyűrődötték-e a csipkék a ruháján, elég piciznyeknek látszanak-e a kis lábak stb. szóval az

terheit, a több termeléshez folyamodik s így a kínálat fokozásával gazdaközönységünk részben maga is hozzájárul az árhanatlas előidézéséhez. De tévednénk ha azt hinnék, hogy ezen terméskokozás tultermést okoz.

Az általános elszegényedésnek pedig elő-mozdítója, illetőleg oka a nemzetközi nagytőke önző nyeresékesedése, meynek egyedüli célja a vagyon központosítás.

Hogy mily uton, módon törekszik arra kitűnik a következőkből.

Hogy nyereséskedő üzelmekre szabad működési tért biztosítson magának a nemzetközi nagytőke, első sorban is azon működött, hogy termelő és fogyasztó minél jobban távolodjék egymástól s így azok közvetlen érintkezése ne irányítsa az áralakulást. Ez okból egyik fő-gondja lett a közvetítő kereskedelem fokozása és az ezen célra szolgáló eszközök és tényezőknek létesítése, tökéletesítése.

Uton-uttfélen hangoztatva lett a szabad-verseny, szabad kereskedelem szükségessége s midőn a mult század forradalmi alapján szabaddá lett a föld, szabaddá lett az ipar és kereskedelem, az utóbbi érdekében megindult a hajszja a két előbbi ellen. Míg a föld kötött volt s az ipar nem szabad, addig a nagytőke csak mint a termelés eszköze szerepelhetett a szabad verseny diadalával azonban a felszabadult nagytőke a jüvedelmező betektetésű kamat haszonnal már nem elégedett meg, hanem a közönség kizsákmányolására alapított nyereséskedés lett céljává s kezdődtek a nagy hangu grándolások.

Az egymásra utalt termelés és fogyasztás a minden téren közbeékelődő közvetítő kereskedelemtől függött s így az eszköz czéllá lett, a termelés pedig a nagytőke önző eszköz-zévé, mert a termelés intenzivitása helyett növekedett a közvetítés, mely mindenkép csak arra törekedett, hogy a fogyasztás igényeit minél távolabbról szerzett terményekkel elégítse ki s a helyi termelést pedig idegen termények behozatala folytán külföldi piacokra kényszerítse.

Ebből folyólag jutottunk lassanként oda, hogy a termelő vesztéssel termelt; a fogyasztó pedig méreg drágán fogyasztott.

Az ilykép előállott árhanatlasok végzetessé váltak a gazdákra s a válság elkerülése okából a belterjes gazdálkodáshoz és több ter-

anyai figyelmeztetés nem veszett kárba. De e tetszelgéseik nem tarthattak sokáig, mert lélek-szakadva rontott be a szobaleány azon jelentéssel, hogy valami vendég közeleg. Alig volt a kisasszonynak annyi ideje, hogy még egyszer körül nézhesse magát, már hallhatók voltak az előszobában a közelgő léptek viszhangjai s néhány perc múlva erős kopogtatás az ajtón.

— Tess . . . sza . . . mondá alig érthetően a kisasszony, mire mély hajlongások között lépett a szobába egy izléssel öltözött csinos fiatal ember.

Mintegy varázsütésre tért ismét magához a Nani kisasszony bátorsága az első meglepetésből s miután a köszöntést viszonzotta mielőtt még a fiatal ember magát bemutathatta volna, szokásos lekötélező szives modorával és bőbeszédűségével árasztotta el vendégét.

— Isten hozta kedves Ságny ur, valóban szép öntől, hogy nem feledett el bennünket, lássa én sokszor gondoltam vissza arra az időre, mikor együtt a mezőn virágokat szedtünk, avagy lepkéket kergettünk s az erdőben bo-lyogtunk . . .

— De kérem kisasszony . . . szólt közbe szerényen a fiatal ember, de mondatát nem folytathatta tovább, mivel a kisasszony újból kezdé:

— Jaj igaz, bizony majd el is feledtem s majdnem figyelmetlen lettem iránta, most jut eszembe, hogy ön tulajdonképpen hosszú ntről jön, s nagyon ki lehet fáradva ugy-e? s ezért talán jobb néven veszi, hogy a szobájába vezetette hagyom kissé pihenni?

— Oh nem nagysád, hanem hát kérem alássan, azonban ismét közbevágott a kisasszony:

— Jó, tehát ha nem fáradt, ugy menjünk le az ebédlőbe, a hol egy kis frissítőt vesz

meléshez folyamodtak gazdáink, mi csak újabb befektetésekre készítette azokat, míg nagy része a terhek súlya alatt össze nem roskadt. Ily módon pusztult el, elsősorban a középbirtokos osztály, mely multjánál fogva hazánk egyik nemzetfenntartó eleme volt, mert az a mult jelzőlog terheivel az új irányzattal szemben a küzdelmet fel nem vehette.

A szabad verseny nyomában sokkal súlyosabb csapást mért a kisiparra, mely pedig a nyeresztelenelést fogyasztóinak zömét képezte. Az ingó tőke a szabad verseny nyomán még nagyobb pusztulást hozott a kisiparos osztályra, mivel egész erejével a nagy osztalékokat fizető nagyipari vállalatok létesítéséhez fogott s így ipar és ipar között megindította az élet-halál harcokat. Természetes, hogy e nehéz harcokban az anyagi eszközökkel bőven rendelkező nagy ipar lett a győztes s így szívesen felszívta, kiirtotta a kisipart és így áldozatul esett egy másik nemzetfenntartó elem, a kisiparos, mely pedig legfüggelenebb osztálya volt a társadalomnak. Ez osztály helyett pedig a szocializmus és anarchizmussal szaturált ipari munkás osztályt nyertük, mely államfelforgató törekvéseivel a mezőgazdasági munkásokat is megmetyeltyezte. Ebből látható, hogy a tőke abszolútizmusa és a proletár munkások anarchizmusa lassan, de biztos léptekkel a jelen társadalmi rend bomlásához közeledünk.

De menjünk tovább!

Ha behatóbb figyelemmel kísérjük mezőgazdasági viszonyainkat, meggyőződhetünk arról hogy míg egyfelől az ingó tőke speculációja által nagygyá növelt verseny és közvetítés, valamint a napról-napra emelkedő terhek arra készítik a gazdát, hogy terményein potom áron adjon túl, addig másfelől a kartellben álló ipar drágítja a fogyasztást.

A mennyire terem engedi, iparkodom változni azon eszközöket és módokat, melyekkel a nemzetközi ingó tőke a gazdákra olyomsujként nehezede árhanyságot előidézni iparkodik, illetőleg törekszik.

Erre első sorban legalkalmasabb eszköz, illetőleg tényező a *tőzsde*.

Keletkezésük idejében ezek vásárok voltak, hova a termelő eladásra s közvetlenül a fo-

magához s azután ismét cseveghetünk tovább az aranyos gyermekkorról, avagy ha tetszik majd bemegyünk a szalomba s hol ismét eljátszom magának azokat a vidám gyermekkori darabokat, a melyeket akkor oly élvezettel hallgattok, nem feledek ám el még a „Boczi boczi tarkát” sem s ha kívánja eljátszom azonnal.

— De nagysád kérem alásán engedje meg, hogy . . .

— Jól van, ugy látszik, hogy inkább a szabadba vágyik, ugy hát menjünk a kertbe, a hol bujdosít játszottunk együtt s a hol minden fa és bokor régi ismerősünk, éppen virágzásban van az a Marechal-Niel is, a melynek virágában oly sokat gyönyörködtünk, még meg van a lugos is, a melyben játsza hűseltünk, s a melynek oszlopán még most is ott lesznek keresztneveink, a melyeket ön vésett még abban az időben, a mikor egymást csak Kálmán és Margitnak szólítottunk s a mely bizalmas titulálást a kedves régi emlékek közepette ismét vissza veszek a multból. Ugy-e beleegyeznek, hogy ismét a régi bizalmas hangon szólítsuk egymást ugy-e igen Kálmán?

— De kérem szépen . . .

— Ugy hát ha egyáltalában nem tudom kedvét lelmi, hát mondja meg maga Kálmán, hogy mivel szerezhetek kedves szórakozást magának?

— De kérem szépen nagysád kegyed beszél gyermekkori kedves emlékekről, szólít engem Sággy urnak s bizalmasan Kálmánnak, pedig hát én sem nem játszottam a kisasaszonnyal, sem Sággynek nem hívnak, sem Kálmán nem vagyok, hanem az én nevem Gyárfás János és azért jöttem ide, hogy a nagyságos ur protekcióját kérjem a falubeli segéd-tanítói állásra.

Gárony Gyula.

gyasztó számára vitte terményeit. Mint minden intézmény, ugy a tőzsdek is fokozatosan fejlődtek, míg eredeti mivoltukból teljesen kivetkőzödték. Elvesztették vásári jellegüket s átalakultak fogadásokat közvetítő intézetekké. Ma a tőzsde *határüzletek* kötésével foglalkozók leginkább, mely nem egyéb *arra való fogadásnál* s az különösen a búzánál, mint legkeresettebb élelmi cikknél érvényesül elsősorban, habár ez egyik gazdasági termények sem képeznek e tekintetben kivételt.

Mindaddig azonban reális ezen üzlet, míg az eladó a kikötött határidőre s megnevezett mennyiségű terményt, mondjuk búzának, tényleg birtokában is van s azt a vevőnek annak idején szállítja. De sajnos az ilyen reális alapon nyugvó szállítási, vagy határidőüzletek a tőzsdén manap nagyon is ritkák, hanem gyakorlatban van ezeknek egy sokkal kényelmesebb válfaja, az ugynevezett *fedezetlen határüzlet*.

A határüzletek annak előtte nem voltak egyebek, mint speculatív ügyletek. A kereskedő megvette a gazda búzáját azzal, hogy ősszel adandó át.

(Folytatása következik.)

UJDONSÁGOK.

— **Személyi hír.** Dr. Steiner Fülöp megyés püspök ma reggel Zolka János győri püspök látogatására Győrbe utazott.

— **Az Erzsébet királyné emlékére emlékére emelendő „Örökimádás templom” helybeli bizottsága** f. hó 22-én ülést tartott, melyen a bizottság elhatározta, hogy a püspöktől kikért engedéllyel decz. 8-án az örökimádás templom költségeire, az összes kath. templomokban adományok gyűjtetnek.

— **Interpelláció.** Dr. Szára Gyu vár. bizottsági tag a hétfői közgyűlésre interpellációt jelentett be a városház nagy termének és a mellékhelyiségeknek az esküdtzéki tárgyalásokra való átegedése tárgyában.

— **A helybeli jótékony nőegylet választmánya** f. é. november 22-én ülést tartott. Elnöklő védnök üdvözölve a jelen voltakak az ülést megnyitotta, ezután bejelentett, hogy 30 fu és 29 leánygyermek látatott el az egylet által téli ruházzal. A tanácskozás folyamán tárgyalatott a népkonyha ügy és elhatározta a népkonyha, hogy ha bár a városi törvényhatósági bizottság a népkonyha czéljaira kért 10.0 frt segélyben az egyletet ezuttal nem is részesíti mégis a nőegylet a tél beálltával, ez idő szerint, még ugyan csak kisebb számu, esetleg ha ezen intézmény, áldozatkész jötevőknél támogatásra talál, később több szegény fog az egylet által a népkonyhából naponkint élelemmel ellátatni. Végül nagy számban jelentkezett szegények részére segélyek utalványozásával az ülés befejeztetett.

— **A sakkozók figyelmébe.** A „székesfejérvári sakkozó társaság” az alapszabályok megvitátása végett f. hó 27-én este 8 órakor az „Othon” kávéház külön helyiségében folytatolagos közgyűlést tart. A közgyűlés után egyidejű (simultán) játék lesz, miért is a tagok felkérnek, hogy sakktablájukat lehetőleg magukkal hozzák.

— **Beszűntetett bucsú vásárok.** Ős idők óta a bucsuk alkalmával az ünneplő községben valóságos nagyvásárokat tartottak. A m. kir.

kereskedelmi miniszter most véget vet ezeknek a vásároknak. Körendeletben tudatta a vármegye törvényhatóságával, hogy az eddig divatban volt bucsu vásárokat egyszerű és mindenkorra beszüntette. Így tehát bucsu alkalmával nem lesz szabad többé semmiféle árucikket kirakni és árulni.

— **A „Székesfejérvári Naptár”.** a napokban jelent meg a szokott bő és változatos tartalommal. A minden megyebeli és városi embernek ugyszólván nélkülözhetlen czimtáron kívül igen figyelemreméltó dolgok vannak ebben a jól ismert, hasznos naptárban, melyet olvasóink figyelmébe ajánlunk. Ára 40 kr., kapható a kiadónál Számmér Imre könyvnyomdájában és minden könyvkereskedésben.

— **„Ne szólj szám . . .”** Jóképű öreg polgártárs állított be ma délelőtt az egyik rendőrkapitány hivatalos szobájába. *Stolzenberger* Ferenc volt ez, a zordon hegylakó. Nem a maga jószántából fáradt be a távoli Maroshegyről, hanem mert beidéztek. Bolond históriába keveredett az öreg német. Valami árok huzódik el a szőlleje végében, melyet a minap betemetett. Hát ez nem lett volna baj, mert jussa volt hozzá, hanem ott volt a bökkenő, hogy előbb fölszede onnan a szomszédja krumpliját a mihez már nem volt jussa. A krumplit azóta már részben megfőzték a barátságos családi tüzhelynél s el is fogyasztották békességgel, hanem a szomszéd, *Berki* István nem hagyta anynyiban a dolgot és *Stolzenbergert* följelentette a rendőrségnél jogtalan elsajátítás miatt, egyben két forint kárpótlást követelt a maga részére. Az öreget most azért idézte meg a kapitány, hogy ezt a históriát eligazítsa vele.

— Csag ezért hivatod meg a tensus? — kérdezte méltatlankodva a panaszlott.

— Hát persze. Fizet-e vagy nem?

Az öreg kapás azonban nem csak hogy hallani sem akart a fizetésről, hanem olyan rettentő lármát csapott a szerinte igazságtalan meghurczolatás miatt való haragjában, hogy szinte beleesáadt. Nem is lehetett beszélni vele. Mikor aztán kiszónokolta magát, szapora léptekkel igyekezett az ajtó felé s ott mérgében ugy földhözvágta báránnybőr süvegét, hogy az akkorát szólt, mint egy Maxim-ágyu.

Az ajtóból még egy rövid, de ádáz tekintetet vetett a kapitányra.

— *Krumplibíró!* — sziszegte.

Azzal elrobogott. Még a lépcsőről is fölhazngott a dörmögése.

Annyi bizonyos, hogy azért a kitérésért több rendbirságot fizet az öreg, mint a mennyit még krumplira költene életében. De hát ilyen a magyar, még ha német is.

— **Az ajánlott levelek.** A kereskedelemügyi miniszter körrendeletet küldött az összes törvényhatóságokhoz, melyben utasítja a hatóságokat, hogy csak azokat a leveleket adják föl ajánlottan a postára, melyekben vagy pótolhatatlan okiratok vannak, vagy melyekben határidő kitűzéséről van szó. A miniszter egyben meg is leczkérteti a hatóságokat, mivel az, hogy nálunk a hivatalos leveleknek mintegy tíz százaléka ajánlott, maradiságnak a jele. Manapság oly gondal kezelik már a közönséges leveleket is és oly fejlett a postai kézbesítés, hogy az ajánlott levelek tultegése teljesen fölösleges. nyugaton két százaléka csak az ajánlott levél a közönséges levelezésnek. A mit a miniszter így elmond a hatóságoknak, ugyanabból érthet a nagyközönség is. A magyar ember különös előszeretettel ragaszkodik a pécsés és a sok-

bélyegü levélhez, mert azt hiszi, hogy ha lefektette az ajánlási díjat, levele el nem vesztet. Szereti az expressz-levelezést is, mert azt hiszi, hogy akkor hamarabb kézbesítik a levelet. Pedig mind a két hitében alaposan csalódik. A közönséges levelek kezelése és kézbesítése épp oly mintaszerű, mint az ajánlottaké s az expressz-levél csak arra való, hogyha éjjel is akarjuk a levelet kézbesíteni. Mäskülönben megesik, hogy az expressz később jut a kézhez, mint a közönséges levél, mert a kezelés bonyolultabb. Az ajánlott és az expressz-levelezés csak megnehezíti a postakezelést, egyébként pedig a legtöbb esetben czéltalan luxus.

— **Tüz.** *Dréher* Antal martonvásári nagybirtokos téglatelepén a minap egy szárító félszer kigyuladt és teljesen porrá égett. A kár 500 frt. A tüzet *Szabó György* téglagyári munkás 7 esztendő fia okozta, ki a félszer alatt gyufával játszott. — *Bicskén* folyó hó 23-án hirtelen kigyulladt *Keindl Ferencz* háza. A tűz a padlásra felhalmazott forgácsból eredt. A gyorsan megjelent tűzoltóknak köszönhető, hogy tűz gyorsan lokalizálva lett és nagyobb kár a nagy szél daczára nem történt. A ház biztosítva volt.

— **Megint a bicska.** Hétfőn este együtt borozgattak a falu legényei a *soponyai* nagyvendéglőben. E közben holmi véleménykülönbség merült fel köztük, a mit *Bóka István* olyanformán vélt megoldani, hogy egy üres üveget a czivódás kezdeményezőjének, *Kecskenéti Józsefnek* fejéhez vágott, kit nyomban elborított a vér. Az inzultált mándlis gentleman erre előrántotta bicskáját s azzal három hatalmas szurást ejtett Bókán, kit aztán természetesen öiben kellett hazavinni. A lovagiatlan affér szereplőit följelentették a székesfejérvári kir. törvénytörvényeknél.

— **Aki fényesen szereti cipőjét,** az vegyen a világhírű *Fernolend*-féle fénymázból (suviksz) mely a bőrnek pompás fényt ad, a bőrt, puhává és tartóssá teszi. Ezen kitűnő fénymáz allandóan friss minőségben kapható 2, 3, 5 és 10 krajczáros dobozokban *Lanyráf Gábor* és *Fia Bőr- és Cipészeti cikkei nagykereskedésében Jókai-utca 8.* Ugyiszintén szines bőrcipők, lackbőr, kesztyűbőr *Schweaux-cipőhöz* szükséges lakkok és krémek továbbá *Galosch*-hoz való *appretura* a legkitűnőbb minőségben raktáron tartatnak. — *A legkitűnőbb orosz bőrkenőcs, mely a bőrt puhává és viamentessé teszi.* 1 kilós bádogdobozban 70 kr., 1 kilós fadobozban 60 kr., ugyiszintén 3, 5 és 15 kros dobozokban. — *A leghíresebb bőrfénymáz (lakk), mely fekete lábbelik, löszerszámok és kocstetőkhez különösen ajánlatos, továbbá patakenőcs, nyeregszappan bőrapretura* a legjutányosabb árákon. — *A legjobb 90 fokos denaturált spiritusz 1 liter 28 kr.* — Vidékre naponta postai szétküldés.

Színház.

Nov. 23.

Folt, a mely tisztít.

Ha azt a bántó, kietlen ürességet látjuk, a melylyel színházunk beleje reánk ásit a drámai előadások alkalmával, bizony szomorú fogalmat alkothatunk a fejérvári közönség intelligenciájáról. Az az üres nézőtér hü képe a publikum szellemi életének; egyik olyan sívár, mint a másik. Ha ezt a vigasztalan jelenléte általános mértékül tekinthetnők, ugyan nekrológot kellene írniuk a komoly színműiro-

dalomról. Szeretjük hinni, hogy még idáig nem jutottunk a legfölebb a mi közönségünk szellemi szegénységét bizonyítja ez a menthetetlenül elítélendő közönységi. Kuplé, szepentintáncz, bukfencz, szóval minél több léhaság kell annak, semmi egyéb, mert az igazi szép megértéséhez szív kell és lélek, a mit itt hiába óhajtunk, hiába keresünk.

Természetesen üres ház előtt játszották el színészeink *Echegaray* szenzációs drámáját. Hát hiszen jól van, már itt is sokan ismerik ezt a darabot, de legalább azt hittük, mégis kíváncsi lesz a közönség *Gazdy Aranka* Matildjére. Hogy eljönnek gyönyörködni ennek a szépen fejlődő tehetségnek, a mi leányunknak művészetében, ki olyan sokat ígérőleg haladt, mióta utoljára láttuk. Most már ugy sem sokáig lesz részünk benne, elmegy oda, a hol jobban megértik, a honnan föllebb visz az útja. De hát hányan törődnek itt vele? Mégis, ha legalább kánkánt tánczolna!

Sokat lehetne mondani *Gazdy Aranka* mai alakításáról. Érzelmű skálájának gazdagságáról, mely feledteti velünk apró fogyatkozásait s arról a nemes hévről, mely előmlik minden szaván, minden mozdulatán. Micsoda szingazdasággal interpretálja előttünk azt a hatalmas szenvedelmektől forrongó női lelket, a minő talán nem is létezhetik, csak a nagy spanyol poéta fantáziájában. Annyi szeretet és annyi gyűlölet együtt, egy gyöngye leány szívében! Az a szeretet, melylyel megvetett, elűldözött, soha nem ismert anyjának emlékéit őrsi, főséges szerelme a férjhez és az a tiszteletreméltó gyűlölet, mely ellenségeiben is csak a bünt ostromozza, megannyi hatalmas szenvedély, melyeknek mindegyike magában elegendő arra, hogy egy lelket egészen betöltjön, vezessen, boldoggá vagy szerencsétlenné tegyen: ez mind élt, sugárzott az ifjú művésznő játékában.

A mi maga nem a dráma örök törvényei szerint íródott és az a nagy hangon axiómának kijelentett frázis, melylyel a szerző *Enriquétát* elparentálja s melyet czimnek jegyzett a dráma fölé, az közönséges hazugság, de egynemely alak megrajzolása mesteri kézre vall, a beszédjük tartalmas és szép. A főszemély, *Matilde* azonban magasan kiemelkedik az egész cselekményből s erről a legmérgesebb „műitész” is elismer legalább annyit, hogy kiválóan — parádés szerep. Aki ezt jól megjátsza, velünk, legalább részleteiben, elfogadtatja, annak nem közönséges fogásokkal, hanem művészetrel kell dolgoznia. És *Gazdy Aranka* kitűnően oldotta meg ezt a nehéz feladatot.

Kalmár (Fernandó) igyekezettel játszott, de kevés szerencsével. Ugy látszik, ennek a hivatasos és kiválóan intelligens színésznek minden művészi tehetsége a Hamlet-féle szerepekben él, ellenben a modern alakok festésére ugyszólván képtelen. Mindazonáltal most is volt néhány sikerült jelenete. *Bresnay Anna* kitűnő volt a *donna Concepcion* szerepében, szintugy kiemelhetjük még *Barcs Arankát* (ugyan mikor szokik már a kisasszony a helyes, magyaros kiejtéshez?), és *Kovácsot. Szepessi* igen rokon zenves *don Justó* volt; sokan azt hitték, hogy hangja a megindulástól fátyolozott, pedig a derék művész szánalmasan rekedt volt. *Krémer* nagyon sietett elvégezni kised szerepét, legalább alig tudtuk megérteni a beszédjét. Nem lehetetlen azonban, hogy a valódi, szenvedélyes spanyol grandok ilyen sebessen beszélnek.

Nov. 24.

Postás Klári (zónaelőadás). Közepes számú közönség mulatott *Berczik Árpád* naiv bohózatán, melyet ugy látszik, egy almatlan éjszakán ütött össze érdemes veterán írónk. Az elégsűrű taps nagy része *Réti Linát* illeti, ki valóban csinosan énekelt és olyan kedvesen játszott, a mint csak tellett tőle. A többiek is igyekezettel dolgoztak. *Kalmár* valami falusi strébert ábrázolt igen sikerülten. *Ime*, mire nem jó a drámai hős, ha szorul a kapeza. F—y.

M ü s o r.

Szombaton: **Királyfogás.**

Vasárnap: d. u. **Gyurkovics** lányok.
Este: **Czigányserelem** (1-ször.)

Hétfőn: **Bibliás asszony.**

Kedden: **Szabadkömüvesek** (előszőr.)

Szerdán: **Sulamith**

Csütörtökön: **Férfj vadászni jár** (előszőr.)

Pénteken: **A görög rabszolga.**

Ma délelőtt „néhány színházlátogató” aláírásával a következő apró hirdetést kaptuk „szives közzététel végett”.

Lajos gyere haza, minden meg van bocsájta!!! Kitért karokkal vár a kicsiny de még lelkes

közönség.

Ez nem talány és nem tréfa. Könnyen kitalálhatja mindenki, hogy eme gyöngéd üzenet a direktornak, *Szalkai Lajos*nak szól. Tisztelői nagyon nélkülözik a jejes komikust, ki a jó ég tudja hol, merre jár, hogy nem találkozunk vele. A mélyen tisztelt ismeretleneknek teljesen igazuk van, mi is osztzuk nyugtalanágukban. Például, a ma estére hirdetett „Királyfogást” hogy is lehet elképzelni *Szalkai* nélkül? Ugy a publikum, mint a saját érdekében komolyan intjük *Szalkait*, hogy gyakrabban mutassa magát, ha azt nem akarja, hogy megfélekezzenek róla.

I R O D A L O M.

Szent Imre herceg. Élet- és jellemrajz. Irta: dr. *Karácson Imre.* Budapest 1899. 8-rét, 152 lap. A Szent-István-Társulat kiadása. A magyar ifjúságnak nem is választhatnánk méltóbb tárgyat az elbeszélésre, mint a szűzies lelkületű *szent Imre herceg, szent István király* korán elhunyt fiának életét. *Karácson Imre* a tárgy szeretetével, szépen és e mellett az anyag teljes ismeretével írta meg az életrajzot. „A történelmek, — írja a szerző, — jobbára csak mély szomorúságot okozó kora halálát emlitjük föl, a legendák pedig kevésbé hozzáférhetők, azért most a történelmi emlékek és legendák adatait összeállítva leirjuk életét, hogy a magyar ifjúság honi alakok között találja vallásos tiszteletének és az erények eszményképének legalkalmasabb tárgyat.” Azt kívánja a szerző, hogy *szent Imre* emlékéit vallásos kegyelettel ünne meg hazánk ifjúsága. A mű első része *szent Imre herceg* életét beszéli el egyszerű, nemes előadásban sok érdekes dolgot mond el kivált a királyfi méltó nevelőjéről, *szent Gellért püspökről*; a másik részben *szent Imre* példáját tárja az ifju szívek elé, a következő czimek alatt: „Az ifjukur helyes fölhasználása.” „A hit, remény és szeretet.” „A tisztaság.” „Az engedelmisség és az önmegtartóztatás.” „A szegénység és az alázatosság.” „A hazaszeretet.” „Az ifjukur erényei.” „Eszközők az erények megszerzésére (az imádság és a munka; a szentségekhez való gyakori járulás és szűz *Mária* tisztelete). A szépen,

világosan megírt fejezetek után a szent Imréről szóló latin himnuszok következnek. A himnuszok magyar fordítását a szent Imre ünnepére rendelt mise latin és magyar szövege követi, továbbá egy ima hazánk védőszentjeihez s a szükséges magyarázó jegyzetek. Ez a könyv gazdag tartalma, mely, — amint látjuk, — magába foglal mindent, a mire Imre szent királyi életének megismerése végett szükségünk lehet. Emelk a könyv értékét a magyar ifjúsághoz intézett vallásos intelmek, fenkölt jótanácsok. Szent Imre királyi életét bizonyára példál választandja a romatlan lelkű magyar ifjúság s a dr. Karácson Imre könyvét, a legszentebb ifjú életet e hivatott magyarázóját a legnemesebb ifjú lélek hű tolmácsát, csakhamar megszeretik ifjaink. A könyv czimtabláján a szent királyi alakja látható Roskovic Ignác remek rajzában. A nyomdai fényes kiállítás a Szent-István-Társulat sajtójának a Stephaneumnak munkája. Ajánljuk a kedves, egész vászonkötésű könyveket a Szent-Imre-Egyesület tagjainak, a szülőknél s minden magyar ifjunak figyelmébe. Mint ajándékkönyv bizonyára sok örömet s tanulságot lesz szülője. Ara kötve 60 kr. Megrendelhető a Szent-István-Társulat könyvkereskedésében: Budapest VIII., Szentkirályi-utca 28. szám.

Julianka. Elbeszélés szerdül leánykák számára. Irta B. Büttner Lina. Budapest, 1899. S. r. 159 lap. A Szent István-Társulat kiadása. A Szent-István-Társulat nagy gondalal összeválogatott, sziv- és kedélykeltő ifjúsági olvasmányainak sorozatából fekszik előtűnk a j. kötet, melynek olcsósága mellett is, díszes, tetszetős kiállítása már előre a legjobb benyomást gyakorolja. Hogy a tartalom teljesen megfelel a könyveske külalakjának, arról kezeskedik a szerzője, B. Büttner Linának neve. A szerdül leánykák számára írott elbeszélések egyik fő-kelléke, az érdekes mesén kívül, mely észébe sem jutatta ifjú olvasójának az ugynevezett érdekteljesítő modern irodalom létezését, még a tárgy gondos megválasztása, az alakok oly jellemzése, hogy a jókat megkedveltsük, de a rosszak se túlságos éles vonásokban álljanak előttünk, továbbá a képzelmeket megkapó színes előadás, az egész szellemének finom gyöngédsége, költőisége, a melyet komoly tanulságok, a nélkül, hogy szárazak, utatök lennének, mind megvannak B. Büttner Lina műveiben, ki egyik elsőrendű ifjúsági írója irodalmunknak. Igazán megható, egyszerűsége mellett is kedves történet a Juliánkáé. Nagypál Ferenc, jómódu gazda Kúvod alföldi dűban, néjével minden örömet egyetlen leányában, az öt éves Juliánkában találja. Egy ízben a kiesvöl együtt a közeli város vásárjába megy, hol piros eszmécskát vásárol számára. A gazda kiesít eltalozik s ily állapotban az üvéhez hasonló, de az ő kocsijának helyére is telt szekérbe fekteti álmos leánykáját, a ki ott mélyen elalszik. A gazda tovább időzik, ezalatt helyre tolják a szekereket is. Kissé kopatos, de a nagy sötétben is nem veszi észre Ferenc gazda, hogy a széna közt tarisznya domborodik, nem az ő leánya s már hajnal felé veszi észre csak szörnyű tévedést. Ha visszatört volna, a vendéglőben talán még kipuhatolnák, kinek a szekereit került a kiesike; Nagypál uram azonban azt hiszi, hogy a kislány a szekérből a pudas vízbe esett s elszomorodva megy haza. Juliánka azonban él s egy fűvidéki magyar ember, Balog István uram szekere került (s csak ott von veszi észre az esetet). Jóllelkű felesége örömet fogadja Juliánkát, a gazda azonban nem szereti a dolgot; gyonyolják a talált gyermeket, azért átadja a bírónak, az pedig belketlen esavargókhoz adja dajkaságba, a kik kímézzik, koplaltatják, sőt koldulásra kényszerítik. Balogné most már nem törődik semmivel, de visszaverszi a gyermeket; a ház körül, a többi gyerek, kivált az ügyes Ferkó hi felügyeletére bészálják, de a gazda is megtűri már, mikor a kislány rejtett kincsöt talál. Abból építik föl a falu új iskoláját. A lelkileg és testileg kiváló lányt megteszik pünkösdi királynőnek és épen e szépen leírt ünnep alkalmával találkozik édesatyjával. Az öröm persze általános; Ferenc gazda haza viszi Juliánkát, sőt riadásul a kis Ferkót is. Képzelmehi a gyermekét Feltalált arya boldog-

ságát. Itt az elbeszélés nagyon kényes fordulóhoz ér; a gyermekek tanítójuktól hallott, könyvekből olvasott példák, elbeszélések segítségével jóntra térítik a szocialisták felé hajló Nagypál Ferencet, megmagyarázzák neki az agrár és iparszocializmus között való különbséget, sőt oly gyökeresen megértetik, hogy Ferenc gazda száll szembe a félvezetett néppel és igaztával. Egy szocialista legény fegyvert fog elene; a kis Juliánka oltalmazza meg édes atyját s az ő karja sebesül meg, szerencsére nem veszélyesen. Ha azonban megmondoljuk, hogy B. Büttner Lina czejlja nem egyéb, mint hogy a nép asszonyait, leányait belevezesse, tanítsa, érvekkal lássa el, hogy mi módon tartásuk vissza a férjhez, az apát, a fivért a mételyes mozgalmaktól a hit, a tudás, a munka és szeretet erejével, akkor teljesen egyetértünk az írónóval, sőt átlátjuk, hogy ebben is lézaggató, és szükséges föladatot végzett. Hasznos tanulságot fűz a cselekménynek egy zólván minden fordulatához s ezt észrevétel nélkül cselekszi, hogy hatása an ál biztosabb, közvetlenebb legyen. A Szent-István-Társulat nyomdaja, a „Stephanum“ izléses, szép kiállítás s a Lüsinger Hugó művészi csinos képei csak elősegítetik a mű kedveltségét, mely igazán megérdemli, hogy minél szélesebb körökben terjesztessék. Ara egészváson kötésben 80 kr. Megrendelhető a Szent-István-Társulat könyvkereskedésében: Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. szám.

Missió-könyv. Oktatások és imádságok a missió-ajátosságok alkalmára. Szerkesztette: Kisfaludy Z. Lajos. Budapest, 1899. Az esztergomi egyházi főhatóság engedelmével kiadja a Szent-István-Társulat. — A missió-ajátosság alkalmára igen szépen megírt, bensőségteljes imádságokat, hasznos oktatásokat tartalmaz és könyveske. Megmagyarázza a missió mibenlétét s jótanácsokkal szolgál a missió-ajátosságokban résztvevő híveknek. Valóban lelki épülést segítjük elő annak, kinek e hasznos művecskéket kezébe jutattjuk. Meg vagyunk győződve, hogy a jövő jubiláris esztendőben, a mikor országserite, ugyszólván minden nagyobb küszöghen missiók fograk tartani e könyveske százezer számra fog elterjedni. A csinos kiállítás a Stephaneum-nyomdát dícséri. A keresztre feszített Megváltó színes képevel ellátott egészvásonkötésű, 92 lapra terjedő könyveske ára csak 20 kr. Megrendelhető a Szent-István-Társulatnál: Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. szám.

Kis barátainak. Versék, történetek. Irta Prónai Antal. A Szent-István-Társulat kiadása. Budapest, 1899. Ujabbán, — a mi első sorban a Szent-István-Társulat érdeme, — számos tiszta vallás-erköcsi irányú, korrekte katolikus szellemű s a mellett az ifjú kedélyekhez, romatlan ifjú szívekhez sikerrel alkalmazkodó termékek gyarapszik a gyermek-irodalmunk. Ezek nem üres léhaságok, tartalmatlan rimpengetések, de nem is szárazan előadott kényszer-moralizálások, de tökéletesen a magyar gyermek lelkületéhez szabott komoly vagy tréfás történetek vagy dalocská, mindig tanulságosak, a nélkül, hogy a gyermek észrevénné, hogy tulajdonképen most is tanult valamit. Nyelvezetük jó magyaros; ha vers, akkor egészen van hennük alkalmazva a valódi magyar ritmus zenéje, élénk liktetések; ha vers, ha próza, nem veti meg a képzelmek csillogó színompáját sem; másként nem is térközhetik az író a gyermek kedélyéhez. A gyermekvilág karácsonyi vigasságát előkészítő Szent-István-Társulat legújabb kiadványára, Prónai Antal kedvelt ifjúsági író „Kis barátainak“ című könyvecskéjére teljesen ráillik, a mit a fentebbiekben mondottunk. Sok mindent nyújt írónk. Vannak könyvében Jézus életéből elmondott történetek, vannak komoly és tréfás versikék, mesék, állattörténetek és egyéb a gyermek észéhez és szívéhez mért olvasmányok. Prónai jó ifjúsági író s a mellett könnyed verselő. — A Stephaneum-nyomda által igen szépen kiállított könyvek elonyei a Zsitány Jánostól származó csinos kép is. A könyv ára gazdag arányozásu egészvásonkötésben 80 kr. Megrendelhető a Szent-István-Társulat könyvkereskedésében: Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. szám.

A magyar nemzet története. (Elbeszéli Bodnár Gáspár. Két kötet, 207 és 190 lap. A Szent-István-Társulat kiadása.) A magyar nép lelkülete manapság sok oldalról van megtámadva. Tettel, szóval, irásban igyekeznek vallásos érzületet, erkölcsi nézeteit megázítani, sőt a becsülettől alkotott, vele született szigorú fölfogását is veszélyeztetik, az izgatás egy része meg egyenesen hazafiságában igyekszik megrendíteni. A Szent-István-Társulat igazán magasztosan fogja föl hivatását, midőn „A magyar nép könyvtára“ című vállalatában „A magyar nemzet történetét“ bocsájta közre, hogy a nép lelkében mentse, a mit még lehet és erősítse, ami abban megtartani való. Épen a nemzet története az, melyben a magyar embernek fölmutathatjuk a bennünket évezreden át föntartó Gondviselés művének nyomait, a történelem az, melyhez minden tanulság és tanítás, minden fölvilágosítás hozzáfűzhető, melyre a népnek, gyermekek szükségé van. Ezért írtatta meg népies műveinek sorozata számára a Szent István-Társulat is az előtűnk fekvő kétkötetes munkát, ezek a szempontok vezették Bodnár Gáspárt, a mű tudós íróját is. „A ki hazájának történetét tudja“, — írja ő maga, — „az magyar marad még e bázán kívül is.“ Bodnár pedig igazán érti annak mesterségét, hogy éltesse, hogy kedveltesse meg a nép egyszerű fiával hazájának történetét. A kereszényi katolikus elvek szigorú szemelöttartásával, egyszerű, világos nyelven, de azért lendületesen, lelkesen beszéli el a haza ezeréves múltját, a mint előre is vártuk oly írótól, ki önérettel, hivatkozhatik arra, hogy immár „majdnem husz esztendeje, hogy a nép kedvett ír.“ Különösen ügyes fejezetei a Hunyadiak koráról szóló, a Magyarország őstörténetére vonatkozó regék és monádák, kereszényi hitre térésünk történetének előadása a történevezek oly újabb keletű kutatásainak alapján, kik nem tartották föladatuknak a magyar nemzeti mult eszményi fölfogásának és vallásos meggyőződésének meg sértését. A második kötet a Mátyás király halálát követő gyászos korszakkal, Erdély történetével, a vallási harcokkal s a Habsburgok uralmával foglalkozik. Egész napjaink terjed s mindenütt kifogástalan vallásos és hazafias szellemben és a tárgyhöz illő, kellően tárgyilagos hangon és modorban. Igy kell a magyar népnek írni, ebben a szellemben kell előadni a magyar történelmet, hogy a nép csakugyan erkölcsi és szellemi hasznot merithessen tényes multjának tanulságaiból. Egyes újabb nagy port fölvert történelmi könyvek egyet minden esetre tanulhatnak Bodnártól, a szigorú kereszényi vallásos fölfogással párosult türelmességet. A szépen kiállított, csinosan kötött mű egy-egy kötetének ára 30 kr. Oly olcsó, hogy a legszegényebb néposztály is könnyen megszerezheti: kívánatos is, hogy mihamar elterjedjen. Megrendelhető a Szent-István-Társulatnál: Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. szám.

Gabonaárak.

— 1899. november 25. —

Buza	7.30 — 7.50.
Rozs	5.60 — 5.80.
Árpa	4.50 — 6. —
Zab	5.50 — 5.70.
Kukorica	4.50 — —

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

K. K. Solymár. Itt már régen elgázitottuk a dolgot. Ugy látszik, a postán van a hiba.

L. Gy. Alap. Legközelebb levél meggy.

Sz. F. Brassó. Valahára! Már most csak folytassa, mig azt nem mondjuk, elég. Köszönet és üdvözet.

Bella. Sopron. Gyarló kísérlet mind a kettő.

M. J. Bicske. Dehogy nem történik, már hogyne történne! Csakhogy azokról, ugylátszik rendszerint lapunkról értesül. Üdvözet.

Felelős szerkesztő: **Chay Antal.**

Vasuti menetrend.

Érvényes 1899 október 1-től.

Budapest indul	Székesfejérvár érkezik	N.-Kanisza indul	N.-Kanisza érkezik
Szem. v. 6.50 reg.	9.01 d. e.	9.26 d. e.	1.40 d. u.
Gyors v. 8.00 reg.	9.16 d. e.	9.21 d. e.	11.57 d. e.
Szem. v. 1.30 d. u.	3.35 d. u.	3.45 d. u.	8.05 este
Szem. v. 4.25 d. u.	6.22 este	6.32 este	8.40 este
Gyors v. 8.00 este	9.17 este	9.22 este	12.07 éjjel
Szem. v. 9.25 este	11.33 este	11.43 este	3.52 éjjel

N.-Kanisza indul	Székesfejérvár érkezik	Budapest indul	Budapest érkezik
Szem. v. 12.15 éjjel	4.16 reg.	4.24 reg.	6.34 reg.
Gyors v. 5.47 reg.	8.27 reg.	8.35 reg.	9.53 reg.
Szem. v.	7.05 reg.	7.05 reg.	8.58 reg.
Szem. v. 9.30 d. e.	2.03 d. u.	2.35 d. u.	4.42 d. u.
Szem. v. 2.00 d. u.	6.13 d. u.	6.23 este	8.33 este
Gyors v. 5.03 este	7.48 este	7.58 este	9.20 este

Székesfejérvár indul	Veszprém érkezik	Veszprém indul	Székesfejérvár érkezik
Sz. v. 9.31 d. e.	10.45 d. e.	V. v. 5.23 reg.	6.49 reg.
V. v. 1.00 d. u.	2.33 d. u.	Sz. v. 7.07 reg.	8.22 reg.
V. v. 9.27 este	11.00 éjjel	Sz. v. 4.52 d. u.	6.03 este

Székesfejérvár indul	Adony-Szabolcs érkezik	Paks érkezik
V. v. 8.40 reg.	9.54. reg.	2.33 d. u.
V. v. 3.50 d. u.	5.17. d. u.	9.33 este

Paks indul	Adony-Szabolcs érkezik	Székesfejérvár érkezik
V. v. 2.00 éjjel	6.23 reg.	7.40 reg.
V. v. 1.29 d. u.	6.06 este	7.25 este

Székesfejérvár indul	Bicske érkezik
V. v. 9.30 reg.	12.31 d. u.
V. v. 2.10 d. u.	4.53 d. u.

Bicske indul	Székesfejérvár érkezik
V. v. 5.35 reg.	8.10 reg.
V. v. 6.30 este	9.12 este

A köeledő téli évadra ajánlom a első rendű

tatai

darabos szenet

szobafűtésre.

legjutányosabb árban.

helyben fuvar- vagy waggonszámra, vagy bármely állomásra szállítva.

WEISZ JÓZSEF,

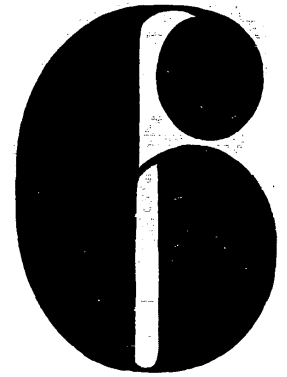
a tatai köszénbányák fejedelmegyei képviselője.

Székesfejérvár, Sas-utca 5. sz.

Hirdetéseket

a „FEJÉRMEGYEI NAPLO“ részére jutányos árért vesz fel a kiadóhivatal (Szammer Imre könyvnyomda.)

huzásra érvényes jótékonyozélu — sorsjáték a budapesti poliklinikai egyesület kórháza javára — sorsjegy ára csak

1 korona.

Főnyeremény

100,000

korona ért.

5 nyeremény á 20.000 kor. stb. ért.

Kivánatra 100 levevonnassa készpénzben kifizettetik.

Első huzás

visszavonhatatlanul

mar január hó 4-en.

Megrendeléseket pontosan teljesít

Bartos Gyula Székesfejérvár.

Nagy jótékonyozási sorsjáték kezelősége

a Budapesti Poliklinikai Egyesület kórháza javára Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 1. sz.

279. 15-3.

MEGJELENT

a

SZÉKESFEJÉRVÁRI NAPTÁR

1900. évre.

Ára 40 kr.

Kapható :

Szammer Imre könyvnyomdájában

és

minden helybeli könyvkereskedésben.

SCHUBERT és SCHLESINGER

SZÉKESFEJÉRVÁROTT

Dunántul legnagyobb divatáruháza!!

!! Nagy karácsonyi vásár! Occassió eladás!!

Megnyitás: már november hó 20-án.

Tartam: december hó 31-ig.

Rendkívül kedvező alkalom nemcsak karácsonyi és ujévi ajándéktárgyak, beszerzésére, de hölgyközönségünk **várva várt** alkalma, hogy szükségletüket **egész évre** fedezhessék; mert **elismert tény**, hogy karácsonyi vásárunk árai **meglepően olcsók** és nemcsak saison cikkeket tartalmaz, hanem hozzátartoznak **a nyári időnyről visszamaradt** összes cikkek is.

OCCASSIÓ-ÁRAK:

Sensációs olcsóság!!		
Kamgarn szövet dupla széles legszebb sima és mintázott kivitelben . . . mtr. 26 kr.	Francia delainek néhány 100 legdivatosabb mintában . . . mtr. 38—40—42 kr.	Flanell portörő legjobb puha minőségben drb. 08 kr.
Divatkelme dupla széles fekete és színes kivitelben mtr. 32 kr.	Mosó tennis flanell nagy választékban méter 18 kr.	1 vég creasz vászon minden' fehéreneműre alkalmas 4.50 kr.
Női posztó, dupla széles, nagy választékban mtr. 35 kr.	Tourista flanell, kiválóan alkalmas blousokra és házi ruhákra . . . mtr. 28 kr.	Széles creas vászon 1 teljes vég legjobb minőség, alkalmas különösen női ingekre 5.75 kr.
Női posztó 120 czm. széles kitűnő minőség mtr. 45 kr.	Francia mosó kelme óriási választékban 18—20—22 kr.	1 vég valódi Schroll chiffon felényire leszállított árban 5.25 kr.
Női posztó 130 czm. széles costum ruhákra is igen alkalmas . . . mtr. 68 kr.	Mosó barchet, egész szép mintákban, kitűnő mosó mtr. 20 kr.	Vászon damaszkb ebédülő készlet, igen jó minőség, 6 személyre 3.25 kr.
Francia flanell és kazán, dupla széles, legjobb blouskelme mtr. 55 kr.	Francia barchet, 80 cztm. széles, különleges mintákban mtr. 26 kr.	Nagy vászon lepedők, szélessége varrás nélkül 156 cztm. drb. 1.45 kr.
Tiszta gyapju baige kelme dupla széles szürke és drapp mtr. 22 kr.	Mosó flanell blousok, minden nagyságban 1.25	Batiszt zsebkendők hölgyek és urak részére gyönyörű mintázatban tet. 1.95 kr.
Angol costum kelme 130 cm., legdivatosabb színekben mtr. 85 kr.	Silek selyemblous, elragadó szép színekben, minden nagyságban 2.25 kr.	Francia ajour zsebkendő kettős és három ajourban 2.25—2.85 kr.
Különleges (exclusio) kelmék, melyekből csak egyes toilették vannak méter ár 1.20—1.40—1.60 kr.	Női posztó és bélelt clott alsó szoknyák 2.80—3.60 kr.	1 vég irlandi vászon széles elismert jó gyártmány 7.25 kr.

Meglepően olcsó! Színes pongis selymek tönkretehetetlen jó minőségben mtr. 58 kr.

Színes fekete bársony . . . mtr. 58 kr.	Selyem maradékok minden árban!	Körköpeny 11.— kr.
Divatos selymek 55 krtól feljebb.	Téli kabát jó béléssel . . . 5.50 kr.	1 vég rumburgi vászon . . 18.— kr.
Fekete brocat selyem nagy választékban 1.05 kr.	Téli kabát selyem béléssel 6.50 kr.	1 vég rumb. lepedő vászon 16.50 kr.
	Szörme gallér 6.75 kr.	1 vég hollandi vászon . . . 5.75 kr.

Mintákat vidékre bérmentve küldünk!!

178. 6—2.

SCHUBERT és SCHLESINGER divatáruháza,
Székesfejérvárott.